

Riktig lyntogparkering

Iromjula gjorde samferdselsminister Marit Arnstad (Sp) det klart at hun ikke vil prioritere utbygging av lyntog i Norge. Det er et fornuftig valg. Prisen er for høy i forhold til miljøgevinsten. Oppgavene står i kø i samferdselssektoren - også uten en lyntogutbygging.

Ideen om å bygge høyhastighetstog mellom Oslo og de største byene er i teorien god. Flytransporten mellom de tre byene øker betraktelig, med tilhørende miljøkonsekvenser. Men en utbygging er heller ikke uten natur- og miljøtap. Store deler av eksisterende spor kan ikke brukes. For å få den ønskede farten kreves det store arealer og mye dynamitt. Anleggsarbeid og tap av naturområder vil også ha en klimaeffekt.

For snart et år siden la Jernbaneverket fram en utredning

som viser at en lyntogutbygging fra Oslo til Stavanger, Bergen, Trondheim og Göteborg ville være usedvanlig dårlig anvendelse av penger, både samfunnsøkonomisk og miljømessig. Utredningen inneholder fakta en ansvarlig samferdselsminister ikke kan se bort fra.

Totalregningen for en lyntogsatsing ville komme på nærmere et helt statsbudsjett. Det ville kvele andre og bedre funderte samferdselsprosjekter, blant annet mange viktige veiprosjekter. Marit Arnstad gjør rett i å prioritere utbyggingen av InterCity-triangelet og kollektivtilbudet rundt de største byene. Bare InterCity-triangelet vil anslagsvis koste mellom 130 til 140 milliarder kroner. Det er vanskelig nok å få finansiert, uten at det fører til for stort press i økonomien.

Oppsummert

God intensjon

1 Ideen om høyhastighetstog er i teorien god.

For dyrt

2 Prisen blir for høy i forhold til miljøgevinsten.

Andre oppgaver

3 Det er riktig å prioritere InterCity-utbygging og kollektivtransport rundt byene. Dessuten finnes det fortsatt for mange hullete, smale og farlige veier.

Mange, også vi, har etterlyst et nytt ambisiøst prosjekt fra de rødgrønne. Etter Arnstads parkering av lyntogene, har flere røster ment at hun har lagt en god valgkampsak død. «Lyntog hadde vært et flott prosjekt å gå ut i valgkampen med. Lyntog kjører seiersrunder Europa rundt», skrev eksempelvis Dagsavisen på lederplass før helga.

Norge er ikke Europa, verken i geografi eller antall innbyggere. Luftige drømmer er ikke godt valgkampmateriale - særlig når prosjektet allerede har fått faglig, økonomisk og miljømessig slakt. Konkrete og realistiske planer for en storstilt jernbanesatsing som gjør det attraktivt og mulig å bo i større avstand fra de største byene, er derimot noe velgerne kan forholde seg til og bør verdsette.

SAGT

av andre

Thor Gjermund Eriksen: - Må tåle ulvemotstanderne.

FOTO: NTB SCANPIX

Tre grupper

* «Som redaktør får man alltid kritikk. Det er stort sett tre grupper man får reaksjoner fra. Det er konservative kristne. Og så er det ulvemotstandere, ingen sammenligning for øvrig, og så er det Israel. Alt er uttrykk for et engasjement, og tåler man ikke kritikken som redaktør, har man feil jobb.»

Thor Gjermund Eriksen, påtroppende kringkastingssjef, til Vårt Land.

Norge

* «Jeg er ikke blant de mest angstbiterske som skal renske bort alt religiøst. Noen av de mest katolske landene, som Frankrike og Italia, er sekulære stater. De er ekstremt opptatt av å renske ut religiøse symboler fra det offentlige. I Norge har vi ikke den angsten.

Thor Gjermund Eriksen til Vårt Land.

Debatten

* «De personlige historiene går rett til kjernen og gjør passive ofre til aktive aktører, objekter til subjekter. Det er enkeltmenneskene som gir samfunnsdebatten en høyere himmel.»

Knut Olav Åmås, kultur- og debattredaktør, i Aftenposten.

Verden

* Verden er grunnleggende urettferdig. Å befinne seg vel med det, er et tvilsomt menneskelig trekk.»

Anne Grete Preus, artist, til Aftenposten

Nationen arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale bes ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. PFU holder til i Oslo, tlf: 22 40 50 40. Epost: pfu@presse.no

Mannens overgangsalder

DAGENS GJEST

Hellig overbevist om at det fremdeles var to år til, kom det som en kalddusj. Jeg blir 50 år til neste år. Påminnelsen kom ved skjæringen nederst i Veensbakken i Løten, bare noen meter fra riksvei tre. Neste år er rett rundt hjørnet.

Du kjenner ham du også. Den middelaldrende mannen som sykler og jogger, som kler seg påtrengende elegant, som fører en konstant krig mot slappe magemuskler og dype viker i hårfestet. Mannen som plutselig begynner å bruke tid på badet. Mannen som smyger seg inn i parfymeriene. Han som tar ordet ved bordet og beholder det. Denne temmelig patetiske figuren som ikke slår seg til ro på sine laurbær, men som tar opp kampen mot sønner og yngre mannlige kolleger. Han som til stadighet skal klatre mot nye tinder, selv om knærne verker av slitasje og overvekt. Mannens overgangsalder er undervurdert. Betydelig undervurdert.

Jeg husker ikke annet fra fars 50-årsdag enn at den kom som en overraskelse på mor. Fra å ikke skulle markere milepælen ble det uken før besluttet at

det likevel skulle være selskap. Mang en kalender måtte rokeres, for hvem turte takke nei til en sammenkomst som fort kunne bli jublantens siste? Året var 1974, og fotografiene er en orgie i brede jakkeslag, stripete slips, forbausende ansiktsuttrykk og for mye blits. Skal det sies noe pent, så må det være at jublanten selv ikke viste noen tegn til å lyve på alderen.

50-årsdagen er finalen. Det er da du gjør opp status for livet, for karrieren, for vennekretsen og for hvem du mener du er blitt i andres øyne. Du har nådd toppen og innser motvillig at trinnene heretter går i feil retning. Innerst inne har nok sannheten kommet smygende for lenge siden, men fremdeles er det løgner som rir livsanskuelsen. Treningsstudio, hårfarge, dyre biler, ny partner og ubegrensede mengder med selvskryt har det med å prege middelaldrende karrieremenn. Ikke alle, men altfor mange. Særlig de som også har lagt en klassereise bak seg. Selv om alle vet at jaguaren på en Jaguar aldri kan erstatte ungdommens virilitet, at skjegget aldri kan skjule dobbelthaken og at dressen ikke gir deg midjen tilbake, lar 50-årsdagen seg villig vekk forføre av eget speilbilde.»

Sjur Harby

Sjur Harby er arkeolog og skribent

SPEILBILDE

«Selv om alle vet at jaguaren på en Jaguar aldri kan erstatte ungdommens virilitet, at skjegget aldri kan skjule dobbelthaken og at dressen ikke gir deg midjen tilbake, lar 50-årsdagen seg villig vekk forføre av eget speilbilde.»

Men hvor ble det av guttene i dem? Hvor ble det av disse befriende, uhøytidelige og lekne sjelene du en gang kjente? Som hadde øyne som gnistret, som hadde sine meningers mot, som stolt og oppreist kjempet for forbilder og idealer. Hva skjedde med dem? Hvorfor måtte kameraten, elskeren og kjæresten som engang fylte deg til randen med ømhet og glede, vike til side for en slitsom, passe en-som og påtrengende mann med krakelert selvtillit? Han som allerede i 30-årene begynte med namedropping, med kalkulerte vennskap, med ukritisk nettverksbygging, posisjonering og egenmarkering, og som kroner det hele med utilslørt selvskryt på 50-årsdagen.

«**Aldri har livet i all sin fattigdom forekommet oss så attråverdige som nå**», skrev forfatteren Erich Maria Remarque i Intet nytt fra Vestfronten om sommeren 1918. «Den røde valmue på markene rundt brakke våre, de blanke billene i gresset, de varme kveldene i de halvmørke, kjølige depotene, de sorte, hemmelighetsfulle trærne i skumringen, stjernene og det flytende vann, drømmene». Men for middelaldrende menn pågår krigen fremdeles.